

مرکز مجرب از امام صادق علیه السلام

معنی الأديب (ام)

مبحث «أم»

جلسه ۱۵

استاد وافی

بحث «أم»:

۱. کلمه ام بر چهار وجه استفاده شده است:

۱. متصله   ۲. منقطعه   ۳. زائده   ۴. تعریف

«أم» متصله:

علت نامگذاری: ماقبل و مابعد «ام» با هم متصل هستند، و اکتفا به یکی صحیح نیست.

الف: واقع بعد از همزه تسویه: (سواء عَلَيْنَا أَجْزَعْنَا أَمْ صَبَّرْنَا)

ب: همزه استفهام: فزادی قلیل لا أراه مُبْلِغِي * أَلْزَادُ أَبْكَى أَمْ لِبَعْدِ مَسَافَتِي

۲. تفاوت مورد «الف» و «ب»:

۱. «ام» که بعد از همزه تسویه قرار می گیرد نیازی به جواب ندارد بر خلاف دیگری.

۲. «ام» که بعد از همزه تسویه قرار می گیرد قابل تصدیق و تکذیب است، بر خلاف دیگری.

۳. «ام» که بعد از همزه تسویه قرار می گیرد حتما باید بین دو جمله قرار گیرد که تاویل به مفرد می

رود ولی دیگری معمولاً بین دو مفرد قرار می گیرد: (أَنْتُمْ أَشَدُّ خَلْقًا أَمْ السَّمَاءُ) و اگر بین دو جمله

قرار گرفت، تاویل به مفرد نمی رود: (أَنْتُمْ تَخْلُقُونَهُ أَمْ نَحْنُ الْخَالِقُونَ)

چند مسئله:

الف: ام متصله ای که نیاز به جواب دارد، باید به تعیین جواب داده شود نه به «نعم» و «لا».

ب: بعد از همزه تسویه، به صورت قیاسی با «أو» عطف نمی شود.

ج: برخی مدعی هستند که «أم» و معطوفش حذف می شود: (أَمِنْ هُوَ قَانِتٌ آتَاءِ الْإِيلِ)